

VEREJNÝ OCHRANCA PRÁV: ČO ROBIŤ, AK PO PREPUSTENÍ Z NEMOCNICE NEMÁ PACIENT ZABEZPEČENÚ STAROSTLIVOSŤ?

Bratislava, 15. júla 2026

Kancelária verejného ochrancu práv sa opakovane zaoberá podnetmi od rodín, ktoré sa po prepustení blízkeho z nemocnice ocitnú v náročnej životnej situácii. Pacient už nepotrebuje zdravotnú starostlivosť, no zároveň nemá zabezpečené bývanie ani sociálnu službu. Rodinní príslušníci často nevedia, aké sú ich práva a povinnosti ani na ktoré inštitúcie sa môžu obrátiť.

Samospráva nesmie hádzat' bremeno len na blízkych

„Takéto situácie predstavujú pre rodiny obrovskú psychickú aj finančnú záťaž. Je dôležité vedieť, že riešenie nemožno prenášať výlučne na príbuzných a že právny poriadok poskytuje viaceré možnosti, ako situáciu riešiť,“ uvádza verejný ochranca práv.

Podmienky bezodkladného poskytnutia sociálnej služby

V oblasti sociálnych služieb je potrebné rozlišovať medzi bežným zabezpečením sociálnej služby a jej bezodkladným poskytnutím. Obec je povinná zabezpečiť sociálnu službu okamžite iba v zákonom presne vymedzených prípadoch, napríklad ak je vážne ohrozený život alebo zdravie osoby alebo ak osoba nemá žiadnu blízku osobu, ktorá by jej mohla poskytnúť nevyhnutnú pomoc.

„Skutočnosť, že rodina momentálne nedokáže zabezpečiť starostlivosť o blízkeho, ešte automaticky neznamena, že sú splnené zákonné podmienky na bezodkladné zabezpečenie sociálnej služby. Každý prípad je potrebné posudzovať individuálne so zreteľom na konkrétne okolnosti a podmienky ustanovené zákonom,“ vysvetľuje verejný ochranca práv.

Od 1. júla 2026 obec podáva podnet na vydanie integrovaného posudku v prípadoch, ak zabezpečuje bezodkladné poskytnutie sociálnej služby

V súvislosti s reformou financovania sociálnych služieb došlo s účinnosťou od 1. júla 2026 k zmene právnej úpravy pôsobnosti obcí a vyšších územných celkov pri zabezpečovaní

dostupnosti sociálnych služieb. Podmienky bezodkladného zabezpečenia sociálnej služby sú po novom upravené v § 81c zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

Nová právna úprava zároveň ustanovuje, že ak obec zabezpečí fyzickej osobe bezodkladné poskytovanie sociálnej služby a osoba ešte nemá vydaný integrovaný posudok, obec je povinná podať príslušnému správnomu orgánu podnet na začatie konania o vydanie integrovaného posudku. Ak však osoba po prepustení z nemocnice potrebuje dlhodobú sociálnu službu a nejde o prípad bezodkladného zabezpečenia sociálnej služby podľa zákona, je potrebné, aby si sama podala žiadosť o vydanie integrovaného posudku na príslušnom úrade práce.

Dôležité konzultovať situáciu už počas hospitalizácie

Verejný ochranca práv zároveň odporúča, aby rodiny riešili otázku sociálnej starostlivosti čo najskôr počas hospitalizácie pacienta a boli v pravidelnom kontakte so sociálnym pracovníkom nemocnice, obcou a príslušným úradom práce. Včasná komunikácia môže výrazne uľahčiť zabezpečenie potrebnej pomoci po prepustení z nemocnice.

Kancelária verejného ochrancu práv bude aj naďalej upozorňovať na systémové problémy pri zabezpečovaní sociálnych služieb a poskytovať občanom informácie o možnostiach ochrany ich práv.